

ÓVODAI GYAKORLAT

4. félév

Kedves Hallgatók!

A képzés 4. félévében, a szervezett tanulásirányítás az ének, zene, énekes játék, gyermektánc, valamint a mozgás tervezésével és vezetésével bővül. Elméletben már megismerkedtek *a zenei nevelés és a mozgásra nevelés* feladataival, most pedig az óvodában gyakorolhatják a mozgásos és zenei képességek fejlesztésének módját. Ebben a félévben az óvodai munkájuk fókuszában az alábbiak állnak:

- *a gondozási teendők önálló ellátása, és a folyamatban lévő játék támogatása;*
- *szervezett tevékenységek irányítása – mozgás és ének*
- *megfigyelések, reflexiók készítése.*

A mentor által vezetett szervezett tapasztalatszerzés (külső világ tevékeny megismerése) lehetőséget kínál az irányított tanulás újabb tartalmi és szervezeti formáinak megismerésére.

Borítólap: Portfólió, név, tagozat, mentor neve, a hospitálás helyszíne, időpontja

A PORTFÓLIÓ TARTALMI ELEMEI

I. EGYÉNI CÉLOK (terjedelem: max. 1 oldal)

A félév elején gondolja át az alábbiakat és feljegyzését lássa el dátummal!

1. Hol tartok az óvodai gyakorlati munkámban?

Gondolja át, és jegyezze le, milyen területen gyarapodtak az ismeretei az óvodáról, a csoportjáról, miben szerzett jártasságot, új tapasztalatokat az eddigi hospitálásai során.

Vegye számba azokat, pl.: *tudom, hogy kapcsoljam a napi tevékenységekhez a mondókákat, verseket...; tudom, hogyan szervezzem meg a mesemondást egy gyerekcsoportban; képes vagyok körjátékot kezdeményezni és eljátszani az a csoportommal ...; tudok bábozni, árnyjátékot játszani... stb.*

Keressen olyan grafikus megjelenítést (pl. gondolattérkép), amellyel kiemelheti tanulmányainak félidejére kialakult kompetenciáit!

2. Mit várok ettől a félévtől?

- Gondolja át ennek a félévnek az óvodai feladatait, és fogalmazzon meg legalább két-három három konkrét egyéni célt, amelyet a gyakorlata során el szeretne elérni.
- A példamondatok kiegészítésével fogalmazza meg, milyen segítséget vár az eredményes gyakorlatához!

Pl.: *A mentorom akkor segíti leginkább a munkámat...*

A társaim/az óvodai kollégák akkor segíti leginkább a munkámat...

II. MOZGÁS ÉS A ZENE

1. Öt-öt énekes játék és mondóka – válogatás a tanulmányaim alapján (terjedelem max.: 1/2 oldal)

A tanulmányai során elsajátított zenei repertoárjából soroljon fel legalább öt énekes játékot és öt mondókát, amelyet szívesen elmondana, megtanítana, továbbá legalább két dalt, amelyet bemutatna hangszerezen abban a gyermekcsoportban, ahol a szakmai gyakorlatát végzi. Zenei eszköztárát bővítendő, tájékozódjék a különféle (népi, óvodai, bölcsődei, iskolai) gyermekdalgyűjtemények között is!

Szakirodalmi ajánló:

Gágyor József (2002): *Játékos állatkert – állatok a népi mondókákban és gyermekjátékokban*. Liliom Aurum, Dunaszerdahely. (Brumm, brumm, méhek → fogócskázáshoz népi gyermekjáték dal bármelyik korosztálynak)

Gágyor József (gyűjt., 1982): *Megy a gyűrű vándorútra – gyermekjátékok és mondókák 1.*, Gondolat, Budapest. (Brummom-brummom tizenhárom → kiolvasó mondóka)

Gróh Ilona (2012) (szerk.): *Ringató. Ölbéli játékok, mondókák, dalok*. Kolibri Gyermekkönyvkiadó, Budapest.

Gróh Ilona (2013) (szerk.): *Ringató. Hatvan magyar népdal*. Kolibri Gyermekkönyvkiadó, Budapest.

Gróh Ilona (2015) (szerk.): *Ringató. Sárkányparipán vágattam*. Kolibri Gyermekkönyvkiadó, Budapest.

→ a Ringató könyvekhez minden esetben CD melléklet is tartozik, ami segítheti a felkészülést.

III. AZ ADATGYŰJTÉS ÉS MEGFIGYELÉS SZEMPONTJAI

Az adatgyűjtésből és megfigyelésekből azok a szempontok kötelezők, amelyeknél „K” jelölés látható. Az „A” jelölésűek választhatók, azaz az elkészítésük ajánlott. Ezek is értékes szempontok, ám a hospitálással töltött idő rövidege miatt az elkészítésük nem kötelező, hiányuk nem befolyásolja a portfólió értékelését, nem eredményezi a portfólió visszaadását.

1. K Változások a gyermekcsoportban (terjedelem: max. ½-1 oldal)

Változások a szociális környezetben (pl. csoportösszetétel, gyerekek közötti viszony stb.)

Változások a fizikai környezetben.

Változások a csoport életében, szokásaiban (pl. napirend, tevékenységekhez között szokások)

Ha új óvodai csoportban folytatta a gyakorlatát, röviden mutassa be a csoportot/óvodát is.

2. Énekes és mozgásos játékok az óvodai csoportban

a) K Ének, zene, énekes játék és gyermektánc, ill. mozgás a csoport nevelési tervében (terjedelem max. ½ oldal)

Tanulmányozza át a gyermekcsoport nevelési tervét, és emelje ki az alábbi tartalmakat:

énekes játékok, mondókák

mozgásos játékok.

b) Énekes játékok – megfigyelés és beszélgetés (terjedelem max.: 1–2 oldal)¹

- **A** Sorolja fel a gyermekek kedvelt körjátékait!
- **K** Válasszon egyet a csoport által ismert énekes játékokból vagy mondókából. Néhány mondatban elemezze, hogy milyen érzelmeket mozgósít, miképp inspirálja a fantáziát, és miféle tudást közvetíthet a gyermekeknek!
- **K** Írjon példát arra, hogy a gyermekek a szabad játék vagy egyéb tevékenység közben spontán énekelnek, dúdolgatnak, mondókát recitálnak (ismételnek)! Elemezze a megfigyeltet: milyen tevékenységhez társul, rendszeresen vagy csak elvétve fordul elő, ismert, vagy kitalált dallam, rigmus stb.
- **A** Figyelje meg, kik azok a gyermekek a csoportban, akik szívesen énekelnek? Hallgassa meg a szabad játék idején egy-egy gyermek önálló éneklését. A kérdés ne kikérdezés legyen, hanem inkább az érdeklődés hangsúlyozódjék. Pl. nyugodt körülmények között, kötetlen beszélgetés során elhangozhat: *Van kedvenc éneked? Melyik az? Elénekelnéd nekem? Eldúdolnád nekem? Emlékszel rá, hogy ki énekelte neked?* Ha a gyermek vonakodik, akkor ön mutassa be egyik kedvelt gyermekdalát. Lehet, hogy ez meghozza a gyermek kedvét is. Írja le tapasztalatait!
- **K** Beszélgessen a mentorával arról, hogy vannak-e olyan a gyermekek a csoportban, akik kiemelkedő zenei képességekkel rendelkeznek? Jegyezze le, melyek ezek a képességek? (Pl. tiszta énekhang, jó ritmusérzék stb.)
- **A** Gyűjtse össze, miféle zenei, hangadó játékok, eszközök, hangszerek vannak a csoportszobában. **Ha nem is jegyzőkönyvezi, fontos, hogy megfigyelje, tudatosítsa önmagában ezeket!**

c) Mozgás a csoportban és az udvaron – megfigyelés és beszélgetés (terjedelem max: 1–2 oldal)

- **K** Figyelje meg, milyen lehetőségek vannak a természetes mozgásokra a szabad játék folyamán a csoportszoba és a külső teret (udvart) is beleértve! Az eszközöket a táblázatos formába gyűjtse össze!

	Nagymozgásra alkalmas eszközök			
csúszás				
mászás				

¹ Hegedűsné Tóth Zsuzsanna javaslatainak felhasználásával

bújás				
ugrálás				
függeszakadás				
egyensúlyozás				
dobás				

- **A** Írja össze, az óvodában milyen mozgást segítő vagy motiváló eszközökkel találkoznak rendszeresen a gyermekek (pl. labda, babzsák, karika, kendő, szalag, bot stb.)! Jegyezze le, milyen lehetőségük van használni azokat a mindennapi mozgás foglalkozásokon kívül! **Ha nem is jegyzőkönyvezi, fontos, hogy megfigyelje, tudatosítsa önmagában ezeket!**
- **K** Beszélgessen mentorával arról, hogy
 - Vannak-e a kiemelkedő mozgáskészségű gyermekek a csoportban? Ez miben mutatkozik meg?
 - Van-e olyan gyermek a csoportban, akinek eltérő a mozgásfejlődése a többiekhez képest? Mely terület(ek)en belül mutatkozik meg? Milyen módszerekkel segíti az óvodapedagógus a csoportjában a gyermek mozgásfejlődését!
 - Van-e olyan kisgyermek a csoportban, akinek feltűnően nagyobb a mozgásigénye, mint a többieknek? Milyen lehetősége van a gyermeknek a mozgásos feszültség levezetésére!

Szakirodalmi ajánló:

Bukovicsné Nagy Judit- Pers Júlia (2004): *Egészséges életmódra nevelés játékosan- mozgásfejlesztés játékosan*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
 Kőrösi Adrienn (2013): *Megmozgató! Mozgásfejlesztő játékok az óvodai nevelési év minden napjára*. Neteducatio Kft., Budapest.
 Kunos Andrásné – Gaál Sándorné (2000): *A mindennapos testnevelés tervezése*. Magánkiadás.
 Vígh Istvánné – Fraisz Ferencné – Pereg Gyöngyi (2014): *A mindennapi mozgásfejlesztés lehetőségei az óvodában*. Novum Kiadó, Budapest.

IV. SZERVEZETT TEVÉKENYSÉGEK

Felkészülés az óvodai kezdeményezett tevékenységekre

A hospitálás megkezdése előtt 1 héttel adja le a tervezetét a mentorának!

A hospitálás megkezdésének feltétele a mentor által jóváhagyott, és korrigált tervezet.

Tervezetek és reflexiók

- Zenei nevelés + reflexió az Ön által irányított tevékenységre
- Mozgás + reflexió az Ön által irányított tevékenységre

A reflexió tartalmazza a tevékenységek elemzését és a mentor javaslatait.

A hospitálás összegzése – az elemzés felépítése (terjedelem max. 1-2 oldal)

- Nevelési célok és feladatok
- Önállóság és helyzetfelismerés a gondozási teendők ellátásában
- A szabad játék támogatása
- Az kezdeményezett tevékenység eredményessége (ének-zene és mozgás)
- Egyéb, fontosnak tartott szempontok

ÖSSZEGZŐ REFLEXIÓ A 4. FÉLÉV GYAKORLATI MUNKÁJÁRÓL (terjedelem max. 1-2 oldal)

- Lapozza fel a félév elején megfogalmazott célokat és írja le, mit sikerült abból megvalósítani, és mi az, amivel még tovább kell dolgoznia.
- Készítsen „leltárt” az óvodai hospitálásról:
emelje ki három tapasztalatát az ének-zene területéről
emelje ki három tapasztalatát a mozgás területéről.
- Fogalmazza meg nyitva maradt kérdéseit, kételyeit!
Kezddheti így: *Nem voltam biztos abban, hogy mi a helyes pedagógiai eljárás, amikor... Számomra nem volt egyértelmű... A jelenlegi tudásom, tapasztalatom alapján... Nehezen tudom összeegyeztetni... stb.*

Melléklet:

szakmai segédletek, megfigyelési szempontok; a bemutató foglalkozások (külső világ tevékeny megismerése matematikai és környezeti tartalommal), jegyzőkönyvek stb.

A portfóliót **a mentor kézjeggyével** ellátva, a **hiánytalanul kitöltött gyakorlati képzési füzet**tel együtt töltsse fel elektronikus felületre (Canvas)!

Leadási határidő: 2021.04.30.

Késedelmes leadási lehetőség: 2021. 05.14., 102-es szoba, késedelmességi díj kivetésével.

Ennél későbbi időpontban a portfóliót nem fogadjuk el!

Az évfolyam tutora: Aggné Dr. Pirka Veronika, elérhetőség: pirka.veronika@tok.elte.hu

2021. február

Neveléstudományi Tanszék